SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 24 päivänä maaliskuuta 2015

236/2015

Valtioneuvoston asetus

luonnonhaittakorvauksesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 2015

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (1360/2014) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1305/2013, jäljempänä *maaseutuasetus*, tarkoitettujen luonnonhaittakorvausten toimeenpanosta. Luonnonhaittakorvaus on osa Euroopan komission hyväksymää Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa vuosille 2014—2020. Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää ja maksaa kehittämisohjelman voimassaoloaikana valtion talousarviossa osoitettujen varojen rajoissa.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *viljelijällä* eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (1360/2014) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettua aktiiviviljelijää;

2) *peruslohkolla* viljelijän viljelemää ja hänen hallinnassaan olevaa maantieteellisesti yhtenäistä viljelyaluetta tai muuta aluetta, jota rajoittaa kunnan raja, omistusoikeuden raja, tuki- tai sopimusalueen raja, vesistö, piiri- tai valtaoja, tie, metsä tai muu vastaava raja;

3) *kasvulohkolla* yhteen peruslohkoon kuuluvaa yhtenäistä maa-alaa, jolla viljellään yhtä kasvilajia tai useamman kasvilajin seosta tiettyä tarkoitusta varten ja joka on täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (4/2015) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettuna hoidettuna viljelemättömänä peltona tai joka on tilapäisesti viljelemätön tai muussa kuin maatalouskäytössä;

4) *korvausvuodella* sitä kalenterivuotta, jolta luonnonhaittakorvausta haetaan;

5) *perheyrityksen jäsenellä* maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 4 §:ssä tarkoitettua perheenjäsentä.

3 §

Korvauskelpoinen ala luonnonhaittakorvauksessa

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (235/2015) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuista aloista. Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää myös pysyvästä nurmesta, joka ei ole maankäyttömuodoltaan peltoa.

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013 (32013R1305); EUVL L 347, 20.12.2013, s. 487
Komission delegoitu asetus (EU) N:o 807/2014 (32014R0807); EUVL L 227, 31.7.2014, s. 1

1 momentissa tarkoitettujen alojen lisäksi maatalousmaasta, joka oli vuonna 2013 tukikelpoinen luonnonhaittakorvauksessa, maatalouden ympäristötuessa tai maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 6 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tuissa.

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää myös alasta, jolla oli vuonna 2013 tai 2014 kasvulohkoja ja joka oli vuonna 2014 tukikelvoton sekä maatalouden ympäristötuessa että luonnonhaittakorvauksessa ja:

1) jolle on maksettu maatalouden ympäristötukea tai luonnonhaittakorvausta jonakin vuonna vuosien 1995 ja 2013 välillä;

2) joka on ilmoitettu tukihakemuksessa jonakin vuonna vuosien 1995 ja 2004 välillä;

3) joka on ilmoitettu maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä lomakkeella numero 175 vuonna 2004;

4) joka on ilmoitettu tukihakemuksessa vuonna 2014 pysyväksi laitumeksi, luonnonniityksi, luonnonlaitumeksi tai avoimeksi hakamaaksi; tai

5) jota on koskenut maatalouden ympäristötuesta annetun valtioneuvoston päätöksen (760/1995) 10 §:ssä tarkoitettu 20-vuotinen maatalouden ympäristötuen erityistukisopimus.

Ala säilyy korvauskelpoisena, vaikka siitä ei haettaisi luonnonhaittakorvausta tai se vuokrataan tai myydään toiselle viljelijälle, jos ala säilyy maatalousmaana.

Pienin korvauskelpoinen kasvulohko on 0,01 hehtaaria. Luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoiseksi alaksi ei hyväksytä viljelemätöntä alaa. Viljelemättömäksi alaksi ei katsota peltolohkoja, jotka ovat hoidettua viljelemätöntä peltoa tai tilapäisesti viljelemättömiä. Korvauskelpoiseksi alaksi ei hyväksytä myöskään peltolohkoa, jolta korvauskelpoisuus on siirretty toiselle lohkolle, joka ei ole korvauskelpoinen 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

4 §

Harkinnanvarainen korvauskelpoisuus

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää viljelijän hakemuksesta ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla viljelijän hallintaan tulleesta maatalousmaasta.

5 §

Korvauskelvottoman alan lisääminen korvauskelpoiseen peruslohkoon

Peruslohkoon voidaan valtion talousarvion määrärahatilanne huomioon ottaen viljelijän hakemuksesta lisätä vuosittain enintään 0,1 hehtaaria maatalousmaata, jonka perusteella ei ole aikaisemmin ollut oikeutta luonnonhaittakorvaukseen.

6 §

Korvauskelpoisuuden vaihtaminen

Viljelijä voi vaihtaa korvauskelpoisuuden 3 ja 4 §:ssä tarkoitetun korvauskelpoisen alan ja korvauskelvottoman alan välillä. Edellytyksenä on, että korvauskelpoisuus vaihdetaan pois koko peruslohkolta. Peruslohko voidaan vaihdon yhteydessä jakaa. Korvauskelpoisuutta ei saa vaihtaa, jos vaihdettava ala on tilakohtaisesti alle 0,5 hehtaaria.

Korvauskelpoisuutta ei saa vaihtaa, jos vaihto johtaa korvauskelpoisen alan kasvamiseen. Korvauskelpoisuutta ei saa vaihtaa eri korvausalueiden välillä, jos maksettava korvausmäärä hehtaarilta kasvaisi korvausalueen vaihdon vuoksi. Korvauskelpoisuuden saa vaihtaa vain pysyvästi. Korvauskelpoisuutta saa vaihtaa vain viljelijän omistuksessa olevien alojen välillä.

Korvauskelpoisuuden vaihtamisen hakumenettelyyn sovelletaan maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 3 lukua.

7 §

Korvausalueet

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää maaseutuasetuksen 32 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle vuoristoalueelle (*tukialue C*) ja 32 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuille muille alueille kuin vuoristoalueille, joilla on luonnonoloista johtuvia huomattavia rajoitteita (*tukialue AB*). Luonnonhaittakorvausta myönnetään tukialueille AB ja C maatalouden tukien tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista annetun valtioneuvoston asetuksen (5/2015) liitteen 1 aluejaon mukaisesti. Kuntien saaristoalueiden sijainnista tukialueilla säädetään mainitun asetuksen liitteessä 2.

8 §

Luonnonhaittakorvauksen myöntämisen yleiset edellytykset

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää luonnonhaittakorvaukseen oikeuttavasta maatalousmaasta, joka on ilmoitettu tukihakemuksella Maaseutuviraston määräämällä tavalla ja joka on viljelijän hallinnassa kyseisenä vuonna viimeistään 15 päivänä kesäkuuta. Maatalousmaan hoidon on täytettävä täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt vaatimukset. Maatalousmaa on pidettävä avoimena perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (234/2015) 6 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Maatalousmaata saadaan käyttää myös muuhun kuin maataloustoimintaan perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

9 §

Eläinmäärän laskeminen

Luonnonhaittakorvauksen korotukseen vaadittavaa eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua eläinyksikkötiheyttä laskettaessa otetaan huomioon maatilan keskimääräinen eläinmäärä kalenterivuoden aikana eläinyksiköistä eräissä maatalouden tuissa annetun valtioneuvoston asetuksen (45/2015) 4 ja 5 §:ssä mukaisesti.

10 §

Yhteisömuotoinen yritys

Viljelijän vaatimuksesta yhteisömuotoisen yrityksen, joka ei ole kyseisenä korvausvuonna hakenut luonnonhaittakorvauksen korotusta, eläinmäärä voidaan ottaa mukaan luonnonhaittakorvauksen korotusta hakeneen maatilan eläinmäärään, jos yhteisömuotoisen yrityksen määräysvalta on perheyrityksen jäsenten hallinnassa siten, että:

1) määräysvalta avoimessa yhtiössä tai kommandiittiyhtiössä on yhtiösopimuksen mukaan yhdellä tai useammalla sellaisella yhtiömiehellä, joka täyttää luonnonhaittakorvauksen korotuksen myöntämisen edellytykset; tai

2) määräysvalta osakeyhtiössä on yhdellä tai useammalla sellaisella osakkaalla tai osuuskunnassa sellaisella jäsenellä, joka täyttää luonnonhaittakorvauksen korotuksen myöntämisen edellytykset.

Määräysvallalla osakeyhtiössä tarkoitetaan tässä asetuksessa osakeomistusta, joka tuottaa viljelijälle ja hänen perheyrityksensä jäsenille yhteensä suoraan yli puolet yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä. Määräysvallan on yhteisömuotoisessa yrityksessä oltava viljelijällä tai tämän perheyrityksen jäsenillä viimeistään 30 päivänä huhtikuuta kyseisenä korvausvuonna.

Yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voidaan lukea vain yhden maatilan hyväksi, joka on kokonaan perheyrityksen jäsenten hallinnassa.

11 §

Hallintaoikeuden siirto

Jos koko maatilan hallintaoikeus siirretään viimeistään 31 päivänä elokuuta korvauksen hakuvuonna, luonnonhaittakorvauksen korotuksen hakijaksi katsotaan se, jolle maatilan hallintaoikeus on siirretty, jos se jolta hallintaoikeus on siirtynyt, on hakenut korvausvuonna luonnonhaittakorvauksen korotusta.

12 §

Luonnonhaittakorvauksen maksamisen yleiset edellytykset

Luonnonhaittakorvausta voidaan maksaa luonnonhaittakorvaukseen oikeuttavasta maatalousmaasta. Kesannon ja ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 22 §:ssä tarkoitettujen luonnonhoitopeltonurmien osuus maatilan korvauskelpoisesta peltoalasta voi olla enintään 25 prosenttia. Jos ala on tätä suurempi, kesannosta ja luonnonhoitopeltonurmista voidaan kuitenkin maksaa korvausta siitä alasta, joka saadaan jakamalla maatilan muiden korvaukseen oikeuttavien peltoalojen summa kolmella. Tukihakemuk-

sessa viherlannoitusnurmeksi ilmoitetulle lohkolle voidaan maksaa luonnonhaittakorvausta korkeintaan kolmena peräkkäisenä vuotena.

Jos kasvulohkolla on talvehtimistuhoja, luonnonhaittakorvaus voidaan maksaa edellyttäen, että viljellyn peltolohkon hoito täyttää täydentävien ehtojen maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt vaatimukset ja että pääosalla lohkon pinta-alasta on korjuuja markkinakelpoisen sadon tuottava kasvusto. Jollei pääosalla lohkoa ole mahdollista talvehtimistuhojen vuoksi tuottaa korjuu- ja markkinakelpoista satoa, lohkosta ei voida maksaa korvausta, ellei talvehtimistuhoaluetta kylvetä keväällä uudelleen.

Omaksi kasvulohkokseen erotetusta suojakaistasta voidaan maksaa luonnonhaittakorvaus.

Pienin korvauskelpoinen kasvulohko, josta voidaan maksaa luonnonhaittakorvausta, on 0,05 hehtaaria.

13 §

Luonnonhaittakorvauksen maksaminen eräille maatalouden ympäristötuen erityistukisopimusaloille

Luonnonhaittakorvausta voidaan maksaa suojavyöhykenurmina ilmoitetuista peltoaloista silloin, kun kyseessä on luonnonhaittakorvauksesta ja maatalouden ympäristötuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (644/2000) 22 §:ssä tai luonnonhaittakorvauksista ja maatalouden ympäristötuista vuosina 2007—2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (366/2007) 40 §:ssä tarkoitettu sopimus ja sopimusaluetta on hoidettu sopimukseen sisältyvän suunnitelman mukaan. Luonnonhaittakorvausta voidaan maksaa maatalousmaasta, jota koskee luonnonhaittakorvauksesta ja maatalouden ympäristötuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 29 tai 30 §:ssä, luonnonhaittakorvauksista ja maatalouden ympäristötuista vuosina 2007—2013 annetun valtioneuvoston asetuksen 51 §:ssä tai ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 37 §:ssä tarkoitettu sopimus silloin, kun sopimusaluetta on hoidettu sopimukseen sisältyvän suunnitelman mukaan.

14 §

Luonnonhaittakorvauksen maksamisen rajoitukset

Luonnonhaittakorvausta ei makseta:

1) kasvimaasta, kasvihuonealoista, tilapäisesti viljelemättömästä peltoalasta eikä viljelemättömästä peltoalasta;

2) maatalouden ympäristötuesta annetussa valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetusta 20-vuotisesta sopimusalasta;

3) maatalousmaasta, jota koskee luonnonhaittakorvauksesta ja maatalouden ympäristötuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 23 §:ssä tai luonnonhaittakorvauksista ja maatalouden ympäristötuista vuosina 2007—2013 annetun valtioneuvoston asetuksen 41 §:ssä tarkoitettu sopimus; eikä

4) metsäpuiden taimiaineiston tuottamisesta, puuvartisten energiakasvien alasta ja muun hampun kuin Euroopan unionin kokonaan rahoittamaan perustukeen oikeuttavan hampun alasta.

15 §

Luonnonhaittakorvauksen määrä

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää tukialueittain seuraava euromäärä hehtaarilta:

	euroa ha	
	EU-osarahoitteinen luonnonhaittakorvaus	kansallisesti rahoitettava luonnonhaittakorvaus
tukialue AB		
-kasvinviljely	92	125
-kotieläintalous	92	185
tukialue C		
-kasvinviljely	117	125
-kotieläintalous	117	185

16 §

Maatilan koon vaikutus luonnonhaittakorvauksen määrään

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää maatilan koon mukaan seuraavasti:

tilan luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoinen ala	myönnettävän korvauksen osuus täydestä korvauksesta
150 hehtaariin asti	100 %
150 ha ylittävästä maatalousmaasta 300 hehtaariin asti	90 %
300 ha ylittävästä maatalousmaasta	80 %

Vuosittainen korvaukseen oikeuttava pinta-ala todetaan tukihakemuksessa annettavien tietojen sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valvomien maatilojen osalta valvontatietojen perusteella.

17 §

Luonnonhaittakorvausta koskevat seurantatiedot

Korvauksen saajan velvollisuudesta toimittaa seurantaa ja arviointia varten tarvittavat tiedot tukiviranomaiselle säädetään maaseutuasetuksen 71 artiklassa.

18 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 24 päivänä maaliskuuta 2015. Sen 5 §:ä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2016 lähtien.

Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 2015

Sosiaali- ja terveysministeri *Laura Räty*

Vanhempi hallitussihteeri Suvi Ruuska

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ ISSN 1455-8904